

Nr 229.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av tvenne mellan Sverige och Danmark respektive Sverige och Norge avslutade överenskommelser angående handelsresandes behandling; given Stockholms slott den 11 mars 1927.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handelsärenden för den 4 mars 1927 och denna dag samt med överlämnande av den 8 mars 1927 mellan Sverige och Danmark samt den 9 i samma månad mellan Sverige och Norge, under förutsättning av riksdagens godkännande, avslutade överenskommelser angående handelsresandes behandling, vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av berörda överenskommelser.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Felix Hamrin.

Överenskommelse mellan Sverige och Danmark angående handelsresandes behandling.

Undertecknade, av sina respektive regeringar utsedda fullmäktige för ingående av en överenskommelse mellan Sverige och Danmark angående handelsresandes behandling, hava överenskommit om följande:

Art. 1.

Med näringslegitimationsbevis från ettdera av de avtalsslutande länderna försedda handelsresande skola i det andra landet komma i åtnjutande av alla de förmåner, som tillerkännas handelsresande från mest gynnad nation, såväl beträffande avgifter av alla slag som vad i övrigt deras verksamhet angår, däri inbegripet införsel av varuprover och mönster.

Med handelsresande förstås i denna överenskommelse jämväl köpmän, fabriks- och andra näringsidkare, som äro etablerade i ettdera landet, och vilka ämna personligen för sin affär göra varuinköp eller upptaga beställningar i det andra landet.

Art. 2.

Denna överenskommelse skall ratificeras av Hans Majestät Konungen av Sverige under förutsättning av svenska riksdagens bifall och av Hans Majestät Konungen av Danmark och Island.

Ratifikationerna skola utväxlas i Köpenhamn.

Overenskomst mellem Sverige og Danmark angaaende Handelsrejsendes Behandling.

Undertegnede, befuldmægtigede af deres respektive Regeringer til Indgaaelse af en Overenskomst mellem Sverige og Danmark angaaende Handelsrejsendes Behandling, er kommet overens om følgende:

Art. 1.

Handelsrejsende, forsynet med Legitimationskort fra det ene kontraherende Land, skal i det andet Land nyde alle de Rettigheder, som tilkommer Handelsrejsende, tilhørende mestbegunstiget Nation, saavel med Hensyn til Afgifter af enhver Art som angaaende deres Virksomhed forøvrigt, derunder indbefattet Indførsel af Vareprøver og Mønstre.

Ved Handelsrejsende forstaaes i denne Overenskomst ligeledes Købmænd, Fabriks- og andre Næringsdrivende, som er etableret i et af de to Lande, og som har til Hensigt personlig for deres Forretning at gøre Vareindkøb eller optage Bestillinger i det andet Land.

Art. 2.

Denne Overenskomst skal ratificeres af Hans Majestæt Kongen af Sverige under Forudsætning af den svenske Rigsdags Samtykke og af Hans Majestæt Kongen af Danmark og Island.

Ratifikationerne skal udveksles i København.

Överenskommelsen skall träda i kraft å dagen för ratifikationernas utväxlande och förbliva gällande intill utgången av sex månader efter det endera parten uppsagt densamma.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade undertecknat denna överenskommelse och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Stockholm, i två exemplar, den 8 mars 1927.

Löfgren.

Overenskomsten skal træde i Kraft paa Dagen for Ratifikationernes Udvæksling og forblive gældende indtil Udgangen af 6 Maaneder efter at en af Parterne har opsagt samme.

Til Bekræftelse heraf har de Befuldmægtigede underteget denne Overenskomst og forsynet samme med deres Segl.

Saaledes udfærdiget i Stockholm, i to Eksemplarer, den 8. Marts 1927.

Scavenius.

Överenskommelse mellan Sverige och Norge angående handelsresandes behandling.

Undertecknade, av sina respektive regeringar utsedda fullmäktige för ingående av en överenskommelse mellan Sverige och Norge angående handelsresandes behandling, hava överenskommit om följande:

Art. 1.

Med näringslegitimationsbevis från ettdera av de avtalslutande länderna försedda handelsresande skola i det andra landet komma i åtnjutande av alla de förmåner, som tillerkännas handelsresande från mest gynnad nation, såväl beträffande avgifter av alla slag som vad i övrigt deras verksamhet angår, däri inbegripet införsel av varuprover och mönster.

Med handelsresande förstås i denna överenskommelse jämväl köpmän, fabriks- och andra näringsidkare, som äro etablerade i ettdera landet och vilka ämna personligen för sin affär göra varuinköp eller upptaga beställningar i det andra landet.

Art. 2.

Denna överenskommelse skall ratificeras av Hans Majestät Konungen av Sverige under förutsättning av svenska riksdagens bifall och av Hans Majestät Konungen av Norge.

Ratifikationerna skola utväxlas i Stockholm.

Överenskommelsen skall träda i kraft å dagen för ratifikationernas

Overenskomst mellem Sverige og Norge om handelsreisendes behandling.

Undertegnede av sine respektive regjeringer opnevnte befullmæktigede til å inngå en overenskomst mellem Sverige og Norge om handelsreisendes behandling, har kommet overens om følgende:

Art. 1.

Handelsreisende som har næringslegitimasjonsbevis fra et av de respektive land skal i det annet land nyte alle de fordeler som tilkommer handelsreisende tilhørende mestbegunstiget nasjon såvel med hensyn til alle slags avgifter som hvad iøvrig angår deres virksomhet, deri innbefattet innførsel av vareprøver og mønster.

Med handelsreisende forstås i denne overenskomst tillike kjøpmenn, fabriks- og andre næringsdrivende som er etablert i et av de to land og som har til hensikt personlig for sin forretning å gjøre vareinnkjöp eller opta bestillinger i det annet land.

Art. 2.

Denne overenskomst skal ratifiseres av Hans Majestet Kongen av Sverige under forutsetning av den svenske Riksdags bifall og av Hans Majestet Norges Konge.

Ratifikasjonsdokumentene skal utveksles i Stockholm.

Overenskomsten skal tre ikraft den dag ratifikasjonsdokumentene utveks-

utväxlande och förbliva gällande intill utgången av sex månader efter det endera parten uppsagt densamma.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade undertecknat denna överenskommelse och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Stockholm, i två exemplar, den 9 mars 1927.

Löfgren.

les og forbli gjeldende inntil utløpet av seks måneder efterat den er opsagt av en av partene.

Til bekreftelse herav har de befullmektigede undertegnet denne overenskomst och forsynet den med sine segl.

Hvilket skjedde i Stockholm, i to eksemplarer, den 9. mars 1927.

Wollebæk.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 4 mars 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Hamrin, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt chefen för finansdepartementet:

»På grund av bestämmelserna i handels- och sjöfartstraktaten mellan Sverige och Tyskland den 14 maj 1926 äro för närvarande tyska handelsresande — och i följd därav även handelsresande från övriga länder i mest gynnad nations ställning — berättigade till vissa lättnader i Sverige i fråga om de avgifter, vilka enligt förordningen angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter den 23 oktober 1908 skola erläggas av utländska handelsresande här i riket.

Dessa lättnader tillkomma emellertid icke vare sig danska eller norska handelsresande, och med hänsyn härtill har nu från dansk och norsk sida väckts förslag om ingående av en överenskommelse mellan Sverige och Danmark respektive Norge, varigenom handelsresandes ställning i respektive länder bleve reglerad på grundval av ömsesidig behandling såsom mest gynnad nation.

I anledning härav tillåter jag mig till en början framhålla, att Sverige och Danmark, respektive Sverige och Norge, sinsemellan i största utsträckning sökt tillämpa grundsatsen om behandling såsom mest gynnad nation i allt, som rör handeln. Ehuru någon fullständig avtalsmässig reglering av handelsförbindelserna mellan de tre länderna icke kommit till stånd, hava sålunda i regel alla lättnader, som från ettdera landets sida tillerkänts en tredje stat, utan vidare medgivits de båda övriga. Vad Sverige beträffar, har tillämpningen av principen om mest gynnad nations behandling gentemot Danmark och Norge kunnat ske inom ramen av gällande lagstiftning. Jag anser mig i detta sammanhang även böra erinra om den särställning i handelspolitiskt hänseende de skandinaviska länderna emellan, som funnit uttryck i den i ett flertal såväl svenska som danska och norska handelsavtal intagna så kallade skandinaviska förbehållsklausulen, vilken ju öppnar möjlighet för en undantagsregim dessa länder emellan, varav övriga länder icke komma i åtnjutande.

Som ett avsteg från den allmänna grundsatsen om mest gynnad nations behandling måste emellertid anses, att danska och norska handelsresande för närvarande i Sverige icke åtnjuta de särskilda förmåner, vilka eljest medgivas i förhållande till ett flertal andra länder, medan däremot svenska handelsresande i Danmark och Norge åtnjuta samma behandling som handelsresande tillhörande mest gynnad nation. Bristen på ömsesidighet i detta hänseende torde i själva verket kunna hänföras till omständigheter av rent formell art. I de speciella hänseenden, i fråga om vilka danska och norska handelsresande för närvarande icke åtnjuta samma förmåner i Sverige som handelsresande från vissa andra länder, utgår nämligen den svenska lagstiftningen ifrån, att nämnda förmåner skola medgivas visst land endast såframt sådant *avtalsmässigt* bestämts, och då något avtal, varigenom ovan nämnda spörsmål blivit formligen reglerade, icke träffats med vare sig Danmark eller Norge, har sålunda den formella förutsättningen för sagda förmånens utsträckande till dessa länder hittills saknats.

Genom de föreslagna överenskommelserna skulle ifrågavarande inadver tens komma att avlägsnas. Den närmaste följdén härav, vad danska och norska handelsresandes behandling i Sverige angår, bleve i det väsentliga, att dessa — i likhet med handelsresande från ett flertal andra stater, såsom Argentina, Belgien, vissa delar av Brittiska riket, Bulgarien, Estland, Frankrike, Grekland, Italien, Japan, Kina, Lettland, Liberia, Lithauen, Mexiko, Nederländerna, Persien, Polen, Portugal, Rumänien, Ryssland, Schweiz, Serbokroatoslovenska staten, Spanien, Tjeckoslovakien, Tyskland, Ungern och Österrike — skulle få erlægga bevillningsavgift enligt bestämmelserna i kungörelsen den 13 juli 1926 med särskilda grunder ifråga om utgörande i vissa fall av bevillningsavgift enligt 3 § i förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter. I stället för den enligt 1908 års förordning stadgade avgiften av etthundra kronor för den första tidrymden av trettio på varandra följande dagar och femtio kronor för varje i omedelbar anslutning därtill kommande tidrymd av femton dagar skulle ifrågavarande handelsresande sålunda hava att erlægga bevillningsavgift *antingen* med trehundra kronor för helt år *eller ock* med etthundra kronor för den första tidrymden av sex på varandra följande veckor samt, om verksamheten utan avbrott fortsattes utöver de sex första veckorna, med femtio kronor för varje i omedelbar anslutning därtill kommande tidrymd av tre veckor.

Vad beträffar svenska handelsresandes ställning i förevarande hänseende i Danmark och Norge, har jag redan omnämnt, att samma behandling tillämpas som i fråga om handelsresande från varje annat land. På grund härav äro sålunda svenska handelsresande exempelvis i Danmark redan berättigade till de nedsättningar beträffande ifrågavarande avgifter, vilka härleda sig från en mellan detta land och Tyskland under loppet av år 1926 avslutad handelsöverenskommelse, och vilka väsentligen motsvara dem, som fastställts i Sverige genom ovan nämnda kungörelse den 13 juli 1926.

Genom traktatfästandet av principen om ömsesidig behandling såsom mest gynnad nation på ifrågavarande område tillförsäkras svenska handelsresande därjämte alla de lättnader, som framdeles i detta hänseende må bliva fastställda i Danmark eller Norge.

Med hänsyn till vad sålunda anförts, synes det mig vara även ett svenskt intresse, att de ifrågasatta överenskommelserna komma till stånd.

Rörande avfattningen¹ av dessa överenskommelser hava, sedan kommerskollegium hörts i ärendet, förhandlingar ägt rum med danska och norska vederbörande, varvid enighet vunnits om likalydande förslag till avtal. Förslagen innehålla allenast allmänna bestämmelser angående ömsesidigt tillerkännande av mest gynnad nations behandling i allt vad angår handelsresandes rättigheter. I desamma stadgas därjämte, att avtalen skola ratificeras, för Sveriges del under förutsättning av riksdagens bifall. Uppsägningstiden är fastställd till sex månader.

Under åberopande av vad i det föregående anförts, får jag sålunda tillstyrka, att de båda avtalsförslagen av Kungl. Maj:t godkännas.»

Föredragande departementschefen uppläser härefter berörda förslag till överenskommelser mellan Sverige och Danmark respektive Norge (bil. A och B) och hemställer, under erinran att det torde ankomma på ministern för utrikes ärendena att göra framställning rörande undertecknandet, att Kungl. Maj:t måtte för sin del godkänna berörda överenskommelser.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla.

Ur protokollet:
Olof Edström.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Hamrin, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena.

»Sedan Kungl. Maj:t den 4 mars 1927 bemyndigat ministern för utrikes ärendena att för Sveriges del underteckna tvenne överenskommelser med Danmark och Norge angående handelsresandes behandling av den lydelse av Kungl. Maj:t nämnda dag för egen del godkända förslag angåve, hava sagda överenskommelser den 8 respektive 9 innevarande månad blivit av ministern för utrikes ärendena samt härvarande danske respektive norske minister vederbörligen undertecknade.

I anledning härav hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte i proposition äska riksdagens godkännande av berörda överenskommelser.»

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Karl Lindström.